

41329
612-12

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 2005
Konu : İstanbul Milletvekili
A.Levent TÜZEL'in
Yazılı Soru Önergesi

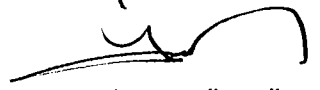
.../.../2014
16 Haziran 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.04.2014 tarihli ve 43452547-120.00-172782 sayılı yazınız

İstanbul Milletvekili A.Levent TÜZEL'in Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/41329 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (2 Sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN A.LEVENT TÜZEL'İN
TBMM 7/41329 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Aydın Söke'ye bağlı Kisir köyü Osmankuyusu mevkiinde bulunan eski uranyum sondajları bölgesinde çok yüksek oranda radyasyon ölçüldüğü belirtilmektedir. Adı Kanser Köy'e çıkan Söke'ye bağlı Kisir köyünde Yusufalan Mahallesi'ndeki uranyum sondajlarının olduğu alanda üç farklı ülkeden, konunun uzmanları ve bilim insanları, üç ayrı cihazla yaptıkları radyasyon ölçümlerinde yıllık güvenli dozun 450 katı radyasyon tespit edildiği Evrensel Gazetesi haberlerinde yer almıştır.

Bu radyasyonlu alanlarda hiçbir şekilde önlem alınmazken, herhangi bir uyarı levhası da bulunmamaktadır. Dere ve çeşmelerdeki sular ise insanlar ve hayvanlar tarafından kullanılmaya devam edilmektedir. Köyün Muhtarı Baki Suna, kanser vak'alarının köylüleri tedirgin ettiğini, son bir yılda 8 köylünün kanser nedeniyle öldüğünü, halen, kanser tedavisi gören 4 köylüsünün bulunduğunu ifade etmektedir.

Konuyla ilgili olarak;

1-Aydın Söke'ye bağlı Kisir köyü Osmankuyusu mevkiinde bulunan uranyum sondajları bölgesindeki radyoaktif kirliliğin yayılmasının önlenmesi için alanın uzmanlar tarafından rehabilite edilmesi konusunda bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?

2-Bugüne kadar alandaki kirliliğin çevreye ve canlı yaşamına etki etmemesi için hiçbir önlem almayan sorumlular hakkında işlem yapılmış mıdır?

3-Köyde kanser vak'alarında artış olup olmadığı bilimsel olarak araştırılmış mıdır?

4-Yörede başka uranyum sondajları yapılmış mıdır? Yapılmışsa nerelerde yapılmıştır? Buralar da radyasyon kirliliğinin yayılımını engellemek için önlemler alınmış mıdır?

5-Manisa Köprübaşı, Söke Kisir köyleri örneklerinde görüldüğü gibi Türkiye'de bir dönem yapılan uranyum sondajları ve madenciliğinin yarattığı çevresel ve sağlık sorunları ile ilgili herhangi bir araştırma yapılması planlanmakta mıdır?

6-Bakanlık olarak, Aydın Söke'ye bağlı Kisir Köyünde bulunan uranyum sondajları bölgesindeki yüksek radyasyonun çevre ve halk sağlığına olumsuz etkilerini bertaraf etmek için ne tür rehabilitasyon ve korunma önlemleri alınacaktır.

7-Halk sağlığı açısından yöre insanlarında DNA düzeyinde bir analiz programı yapacak mısınız? Kanser türleri hakkında bir çalışmayı şu anda yaşayan insan ve hayvanlarda yapacak mısınız?

8-Yörede toprak, su, yeraltı suyu, bitki sebze ve meyvelerde radyoaktif madde türleri ve izotopları bakımından en az bir yıllık bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

9-Nükleer radyasyon ve nükleer radyasyondan korunma hususlarının tek yetkili ve sorumlusu TAEK ve ilgili birimlerinin çalışmalarında bir eksiklik var mıdır. Bu kurumumuz bu haliyle yarın hayata geçirilmesi için çalışılan iki Nükleer Reaktör (Akkuyu ve Sinop) devreye alındığında da bu ciddiyetle çalışırsa halkımız için bir risk oluşmaz mı?

CEVAPLAR:

“Çevresel Radyoaktivitenin Belirlenmesi Amacıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile mülga Çevre ve Orman Bakanlığı Arasında Yapılacak İşbirliğine Dair Protokol” çerçevesinde 2002-2011 yılları arasında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerimiz tarafından içme suyu ve toprak numuneleri alınıp Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) Araştırma Merkezlerine gönderilmiştir. Alınan numunelerin analizleri Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından yapılmıştır. Elde edilen analiz sonuçları tüm Türkiye sathında il ve ilçe düzeyinde değerlendirilmiş olup, doğal seviyenin üzerinde herhangi bir radyoaktivite kirlenmesine rastlanmamıştır. Atlas halinde düzenlenen söz konusu çalışmanın çıktıları TAEK’in web sayfasında (www.taek.gov.tr) yer almaktadır.

Aydın İlimiz Söke İlçesi Kisir Köyü civarında uranyum madeni arama kuyularının olduğu ve bu kuyulardan kaynaklı radyasyon nedeniyle sağlık sorunları yaşandığı, yaşanan kanser vakalarının bu durumdan kaynaklı olduğu çevre köy sakinleri tarafından dile getirilmiş ve bu durum basında haberlere konu olmuştur.

15.03.2014 tarihinde Kisir ve Güneyyaka Köyü Muhtarları eşliğinde Aydın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce Kisir Köyü civarında incelemelerde bulunulmuştur.

Köy muhtarlarınca yaklaşık 15 dönümlük alanda 1960’lı ve 1980’li yıllarda MTA tarafından uranyum madeni arama çalışmalarının yapıldığı, maden arama çalışmalarında açılan kuyuların 11 adetinin üzerlerinin betonla kapatıldığı, 4 adetinin ise beton ile kapatılmadan doğal hali ile bırakıldığı, bölgede sivil toplum örgütü üyelerinin incelemeler ve radyasyon ölçümleri yaptığı ve ölçüm sonuçlarının sınır değerlerin üzerinde olduğu beyan edilmiştir.

Yapılan incelemede; sahada üzeri betonlanmış maden arama kuyularının ve arama çalışması yapılarak üzeri kapanmamış doğal hali ile bırakılmış kuyuların mevcut olduğu, üzeri betonlanmış kuyulardan birinin ise yan tarafının daha sonradan açılmış olduğu görülmüştür. Sahada hali hazırda devam eden bir maden arama faaliyetine rastlanılmamıştır.

2872 sayılı Çevre Kanununun “İlkeler” başlıklı 3. maddesinin (j) bendinde “....2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu kapsamındaki konular Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yürütülür.” denildiğinden 26.03.2014 tarih ve 2198 sayılı yazımız ile Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığından, 26.03.2014 tarih ve 2197 sayılı yazımız ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünden gerekli inceleme , ölçüm ve çalışmaların yapılması talebinde bulunulmuştur.

